

V Dřísech naplno využily kotlíkové dotace. Tady se lépe dýchá

V Dřísech naplno využily kotlíkové dotace Tady se lépe dýchá

Pavel Svačina
redaktor MF DNES

STŘEDNÍ ČECHY Smog, mlha, kouř. Hlavně tyto pojmy se vybaví obyvatelům obec Dřísy na Praze-východ, když vzpomínají na ještě poměrně nedávné zimy. Stejně jako lidem z mnoha dalších českých obcí, které nemají možnost připojení na plyn. Většina zdejších domů byla ještě před pár lety odkázaná na teplo z kotlů na tuhá paliva. To pak stačilo jen vlhké dřevo nebo uhlí, špatně seřízený kotel anebo pálení nevhodného odpadu, aby se doslova celá vesnice dusila štiplavým hustým kouřem.

Teď už v Dřísech z většiny komínů ani v zimě žádný kouř nevychází. Naopak - vesnice teď z pohledu vytápění patří mezi nejvíce ekologické v kraji. Velká část místních totiž přešla na moderní tepelné čerpadlo. „Máme čerpadlo a nemohu si to vynachválit, hlavně už nemusím vstávat v noci, abych přiložil, protože ráno bych musel znovu roztopit kotel v promrzlém domě,“ pochvaluje si starší muž v rodinném domku. „To sousedovo jen trochu

víc hlučí,“ přemýšlí nad možnými negativy. Až po chvíli zmiňuje to hlavní - vysokou cenu: „Celé to přišlo na nějakých 300 tisíc a to není málo, snad to něco vydrží.“

Poměrně velká obec s 1150 obyvateli, která leží nedaleko dvouměstí Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, patří v ekologickém topení mezi středočeské průkopníky a svým způsobem i mezi krajské rekordmanky. Aktuálně tam je instalováno téměř 70 tepelných čerpadel. V obci s 347 trvale obydlenými domy tak přibližně každá pátá domácnost vytápí nebo ohřívá vodu některým z čerpadel.

Impulzem byly dotace

„Díky místním obyvatelům, kteří si vyměnili starý kotel za ekologický zdroj tepla, nás již tolik netrápí zápach z kouřících komínů ani výrazně zhoršené rozptylové podmínky. Prostě se nám zejména v zimě mnohem lépe dýchá,“ říká starostka obce Ivana Frajová. Dodává, že lidi motivuje také následná úspora za vytápění a fakt, že odpadá neustálé přikládání uhlí.

„V posledních pěti letech je to skutečně trend, myslím, že velkým impulzem pro lidi byla možnost vy-

Souvislosti

Co je tepelné čerpadlo

Tepelné čerpadlo systému vzduch-voda v kombinaci s vnitřní jednotkou slouží k energeticky úspornému a ekologickému vytápění, ohřevu vody nebo chlazení domů. Počáteční investice vložená do jeho pořízení a instalace je poměrně nízká, protože ke svému provozu nepotřebuje zemní vrt, přívod zemního plynu, kouřovod, ventilaci ani komín. Zařízení odebírá energii přímo z venkovního vzduchu a získané teplo využívá pro ohřev vody v topném systému nebo zásobníku teplé vody. Ke svému provozu však potřebuje zdroj elektřiny.

užití státního programu Zelená úsporám a kotlíkových dotací od kraje,“ vysvětluje starostka. Sama má tepelné čerpadlo v domě a rovněž využila kotlíkových dotací.

„Administrativně to nebylo nijak složité, dokonce jsme uspořádali pro naše občany seminář s vysvětlením, jak postupovat,“ hodnotí Frajová. S místními lidmi se však shoduje na tom, že nedůstojná byla fronta na dotace před úřadem.

Právě kotlíkovým dotacím, které proplácí Středočeský kraj, zcela jasně dominoval zájem o tepelná čerpadla. „Tvůří více než 50 procent všech podaných žádostí,“ uvádí mluvčí krajského úřadu Helena Frintová.

Miliarda pro lepší dýchání

Od spuštění kotlíkových dotací proplatil středočeský krajský úřad více než 9 300 žádostí v celkovém objemu kolem jedné miliardy korun. Aktuálně dobíhá 3. kolo, do něhož se registrovalo kolem 6 200 žadatelů, kteří žádají kolem 750 milionů. Podle náměstka středočeské hejtmanky Miloše Petery výměna už zhruba deseti tisíc kotlů rozhodně přispívá ke zlepšení ovzduší v kraji. Právě lokální topidla, tedy kotle rodinných domů, totiž podle odborníků způsobují v zimě největší lokální znečištění ovzduší.

Od instalace prvního tepelného čerpadla v Dřísích uběhlo téměř 11 let. Tím prvním byl model systému země-voda od firmy Nibe s plošným kolektorem, nyní v obci převažují spíše čerpadla vzduch-voda, která jsou jednodušší na instalaci a mají rychlejší ekonomickou návratnost. „Všechna tepelná čerpadla

byla dosud instalovaná pouze v rodinných domech. Protože se však dlouhodobě snažíme jít příkladem také okolním městům a vesnicím, rozhodli jsme se vypsát výběrové řízení na změnu vytápění také v obecním domě, jehož součástí je obecní úřad. Neuvažujeme samozřejmě o ničem jiném než o tepelném čerpadle,“ usmívá se starostka.

„Už nám to padalo na hlavu“

Práce na novém objektu v centru obce už začaly. Stavební stroje se ale nejprve zakously do konstrukce nevyhovující a zchátralé budovy. Na jejím místě vyroste nová.

„Bude tam menší sál s galerií, vstupní hala, která bude sloužit i pro vstup na přilehlý obecní úřad, a zázemí, v patře pak budou klubovny a ordinace lékaře,“ popisuje starostka. Pro obec je to největší investice za poslední roky. „Dostali jsme dotaci 10 milionů korun, ale ještě nějakých 16 milionů musíme dát z našeho rozpočtu. Do toho nepočítáme demolici a následné nutné vybavení. Vydáme se ze všech peněz,“ říká starostka. „Bylo to ale potřeba, protože stará budova už nám téměř padala na hlavu,“ uzavírá Ivana Frayová.

